

פרשת בשלח תשפ"ג – האם מותר לטייל במצרים, בברלין או בטולדו?

1. **שמות יד, יג:** ויאמר משה אל העם אל תיראו. התיצבו וראו את ישועת ה'... כי אשר ראיתם את מצרים היום **לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם - רש"י:** היום הוא שראיתם אותם ולא תוסיפו עוד.
- רמב"ן:** על דעת רבותנו היא **מצות עשה לדורות**. ואם כן יאמר הכתוב [שני דברים. א:] אל תיראו, התיצבו במקומכם וראו את ישועת ה' שיושיע אתכם היום מידם... [ב:] כי מצרים אשר ראיתם היום, הקב"ה **מצוה אתכם עוד** שלא תוסיפו ברצונכם לראותם מעתה ועד עולם.
- דברים יז, טז:** רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס וה' **אמר לכם לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד - רש"י:** שלא ישיב את העם מצרימה, שהסוסים [הטובים] באים משם.
- רמב"ם הלכות מלכים פ"ה:** ומותר לשכון בכל העולם **חוץ מארץ מצרים**.
- מכילתא בשלח:** בשלושתם חזרו שם ובשלושתם נפלו: הראשונה בימי סנחריב שנאמר 'הוי היורדים מצרים לעזרה' (ישעיהו לא, א). השנית בימי יוחנן בן קרח שנאמר 'והיתה החרב אשר אתם יראים ממנה שם תשיג אתכם בארץ מצרים והחרב אשר אתם דואגים ממנו שם ידבק אחריכם מצרים ושם תמותו' (ירמיהו מב, טז). והשלישית בימי טורנינוס.
2. **רבינו בחיי שופטים יז, טז:** זו מצוה **לשעה** כדי שלא ילמדו מעשיהם, לפי שהיו המצריים נודעים ומפורסמים בכל תועבה כענין שכתוב (ויקרא יח, ג) "כמעשה ארץ מצרים" וגו'... ואינה מצוה לדורות.
- ירושלמי סנהדרין י, ח:** לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד - **לישיבה** אי אתה חוזר, אבל אתה חוזר **לסחורה ולפרקמטיא - רדב"ז על הרמב"ם שם:** שלא אסרה תורה אלא **להשתקע**, אבל כל היורדים תחלה לא ירדו להשתקע אלא לסחורה, ואף על גב דאח"כ נשתקעו אין כאן אלא איסורא בעלמא ומפני טורח הטלטול ומיעוט ריווח המזונות בשאר המקומות לא חששו לאיסור זה... ו[לגבי הרמב"ם] יש לומר **דאנוס היה על פי המלכות**, שהיה רופא למלך ולשרים. **שו"ת הרדב"ז ד סימן עג:** דעתנו לחזור לארץ ישראל לדור, ועל זה הטעם אנו סומכים שאנו דרים במצרים...
- מנחת חינוך מצוה תק:** מבואר בדברי הרמב"ם והרב המחבר [החינוך], **דלעולם איסור עומד** ואינו תלוי באומה מצרית, רק **גזירת הכתוב** הוא דלעולם אסור לדור במצרים ואפילו אין שם מצרים.
- התוועדיות תשמ"ז ב/102:** מה נשתנתה ארץ מצרים מכל שאר ארצות דאומות העולם? ואדרבה, בנוגע למצרים צריך להיות **יחס טוב משאר האומות**, ככתוב 'לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו'?
3. **סוטה ב, א:** אמר רב יהודה אמר רב: ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני, בית פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני.
- במדבר כו:** אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות אבותם ינחלו על פי הגורל תחלק נחלתו - **רש"י:** אלעזר הכהן היה מלובש באורים ותומים ואומר ברוח הקודש אם שבט פלוני עולה ותחום פלוני עולה עמו. ו[בנוסף] השבטים כתובים בשנים עשר פתקים וכן יב גבולים בשנים עשר פתקים ובלולם והנשיא מכניס ידו ונוטל שני פתקים ועולה בידו פתק של שם שבטו ופתק של גבול המפורש לו.
- הרבי מליובאוויטש ספר השיחות תשנ"א עמוד 705-706:** לכל יהודי יש שליחות מסוימת בעולם שנתן לו הקב"ה, אחד הוא בעל עסק, השני עניינו לימוד התורה וכיוצא בזה, וה' הוא שהביא אותו למקום ההוא, שכן משימתו נמצאת במקום הזה. כך גם לגבי הזמן, בכל רגע, בכל שעה, בכל יום, בכל חודש, בכל שנה או בכל תקופה של זמן יש המשימה המיוחדת שלו... אפשר לפעמים לתהות 'מה היה קורה אילו חייתי במקום אחר או בזמן אחר? אולי הדברים היו שונים או שהייתי טוב יותר? ובכלל מה תועיל המשימה הקטנה שלי לעומת כללות העולם כולו? אומרים ליהודי כזה: **תעשה את המקום שלך ארץ ישראל!**. התפקיד שלך הוא לא לדמיין מה קורה בחלק אחר של העולם או בנקודה אחרת בזמן, תמורת זאת, יש להפוך ל"ארץ ישראל" את המקום שלך וכל רגע מהזמן שלך.
- לקוטי תורה להאריז"ל ריש פרשת תצא:** אמר ה' 'לא תוסיפו לראותם עד עולם'... [וקשה] למה צוה כן במצרים ולא עשה כן בשאר הגלויות? ... הנה הגלויות הוצרכו לברר ניצוצי הקדושה שנתערבו בחטא אדם הראשון בתוך הקליפות, שנתערב טוב ברע כנודע... והנה במצרים באותה גלות ביררו כל הקדושה שהיתה בקרבם ולא נשאר דבר... ולכן צוה שלא לראותם עוד.